

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00
F: 01 478 81 39
E: gp.mzp@gov.si
www.mzp.gov.si

Izdajatelj: sigov-ce Ref. št. dokumenta: 360-309/2015/13
Številka certifikata: ac 98 18 b1 Čas podpisa: 10:32, 02.03.2016
Potek veljavnosti: 14.09.2020 Podpisnik: Peter Gaspersic

Številka: 360-309/2015/13 - 00911290
Datum: 26. 2. 2016

DRŽAVNI ZBOR RS
dr. Milan Brglez, predsednik
Šubičeva ulica 4
SI-1102 Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR	
Prejeto:	02 -03- 2016
Šifra:	020-07/16-230/3
Povezava:	320-05/16-8
EPA:	EU:
Sign. zn.	
Kratica:	

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje poslanca Franca Breznika v zvezi s prenosom lastniških deležev v elektrodistribucijskih podjetjih

Spoštovani!

Poslanec Franc Breznik ministra za infrastrukturo, dr. Petra Gašpersiča sprašuje:

1. Kakšen smisel in dodatno vrednost za davkoplačevalce bi imel nakup manjšinskih deležev elektrodistribucijskih podjetij?
2. Ali na bi bilo bolje davkoplačevalskega denarja nameniti za obnovo cestne infrastrukture, kot pa za odkup manjšinskih deležev v že tako praktično popolnoma državnih elektrodistribucijskih podjetjih?
3. Ali menimo, da se bodo davkoplačevalci strinjali s tem, da z njihovim denarjem odkupujete manjšinske deleže lastnikov elektrodistribucijskih podjetij, ki so znani po svojih spornih ravnanjih, hkrati pa uvedete nov davek, tako imenovani bencinski cent, namenjen obnovi cestne infrastrukture?
4. Ali je državno lastništvo v elektrodistribucijskih podjetjih oziroma povečanje državnih deležev v teh podjetjih iz praktično popolnoma državnih na 100% državna podjetja kakorkoli povezano z evropskimi smernicami?
5. Ali obstajajo oziroma kakšne so evropske smernice v zvezi z ureditvijo gospodarske javne službe na področju elektrodistribucije?

Odlok o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države (Uradni list RS, št. 53/2015; v nadaljnjem besedilu: odlok) določa, da morajo družbe, ki opravljajo gospodarsko službo distribucije električne energije, po izčlenitvi oziroma odprodaji dejavnosti trgovanja z električno energijo postopoma konsolidirati lastniške deleže v smislu pridobivanja 100-odstotnega lastništva Republike Slovenije v družbah, ki imajo v lasti elektrodistribucijsko infrastrukturo.

Cena elektrike ima vpliv na poslovanje in donosnost hčerinskih družb za maloprodajo elektrike, ne pa na elektrodistribucijske družbe, ki skrbijo za omrežje in ki jim dohodke z ekonomsko regulacijo omrežnine določa Agencija za energijo. Za hčerinska podjetja je predvidena izčlenitev oz. odprodaja.

Država bi rada elektrodistribucijska podjetja spremenila v izvajalce GJS, Za to je potrebna koncesija. Trenutno direktna podelitev koncesije tem podjetjem ni mogoča iz dveh razlogov:

- a. ker so lastniki tržnih družb za prodajo in proizvodnjo elektrike (in zemeljskega plina) in
- b. ker je v evropskem pravnem redu podelitev izključne pravice, kar koncesija za GJS distribucijski operater je, mogoča le v primeru 100% državnega lastništva. Če lastništvo države ni 100%, je potrebno koncesijo podeliti na razpisu, kjer bodoči koncesionar lahko postane katerokoli prijavljeno podjetje.

Zato je koncesionar GJS distribucijski operater družba SODO v 100 % državni lasti. Celotno omrežje in tudi storitve pogodbeno najema od distribucijskih družb, ki imajo v lasti celotno slovensko elektrodistribucijsko omrežje in okrog 3000 zaposlenih, ki za to omrežje skrbijo. Vsi, elektrodistribucijske družbe, sindikati in ministrstvo, se strinjamo, da trenutna rešitev ni dobra in bi jo radi spremenili, a nikakor ne tako, da bi koncesijo razpisali in tvegali, da na razpisu zmaga katerakoli slovenska ali tuja družba. Radi bi dosegli, da dobijo koncesijo elektrodistribucijska podjetja. Če se podelitev izvede z razpisom, je treba zakonsko poskrbeti, da zmagovalec razpisa infrastrukturo lahko bodisi najame bodisi odkupi. Usoda zaposlenih v elektrodistribucijskih podjetjih je ob tem nejasna. Menimo, da razpis ni sprejemljiv tudi z vidika zanesljive oskrbe podjetij in državljanov z električno energijo.

Trenutna situacija je na dolgi rok tvegana tako za poslovanje elektrodistribucijskih podjetij, kot tudi za zanesljivo oskrbo slovenskih odjemalcev z elektriko. Trudimo se najti takšen način reorganizacije, da ta tveganja odpravimo, saj ima zanesljiva oskrba z elektriko zelo veliko pozitivnih učinkov na gospodarstvo in na življenje državljanov na splošno. V tem je dodana vrednost za davkoplačevalce.

Kar se tiče kupnine, naj bi dober del predvidoma dobili iz prodaje hčerinskih podjetij za prodajo in proizvodnjo elektrike (in plina), ki so dejansko tvegana tržna podjetja in za katera država nima lastniškega interesa, pa tudi za razvoj in obstanek teh tržnih družb bo bolje, da so njihovi lastniki močna podjetja na področju trga z energijo, in ne elektrodistribucijska podjetja.

Država mora skrbeti tako za urejeno cestno infrastrukturo, kot tudi za dobro delujočo elektroenergetsko infrastrukturo, pa še za celo vrsto drugih infrastruktur in ključnih dejavnosti. Enega področja ni mogoče zanemariti na račun drugega.

Dve poročili Računskega sodišča iz let 2009 in 2013 med ostalim zahtevata, da se podržavi elektrodistribucijsko infrastrukturo ali pa družbe, ki imajo to infrastrukturo v lasti. Na ta poročila sta se vladi (Pahor in Bratušek) odzvali z odzivnimi poročili, v katerih je med ostalim predvidena tudi pridobitev 100% lastniškega deleža v elektrodistribucijskih podjetjih. Tudi sedanja vlada je dolžna izpolniti te zaveze.

Manjšinskih lastnikov elektrodistribucijskih podjetij je veliko. Pavšalna trditev poslanca, da so ti delničarji »znani po številnih spornih dejanjih«, je najmanj neprimerna. Dosedanja poizvedovanja so pokazala, da nekatere manjšinske lastnike prodaja deleža v elektrodistribucijskih družbah zanima, drugih pa ne, saj jih obravnavajo kot dolgoročne varne naložbe.

Z evropskimi smernicami je predviden odkup elektrodistribucijskih družb povezan vsaj v naslednjih dveh točkah:

- c. ustanovna pogodba in pravna praksa na področju podeljevanja izključnih pravic preprečuje neposredno podelitev koncesije družbi, ki ni v 100% državni lasti;
- d. Direktiva 2009/72/ES ima določbe, po katerih ni mogoče podeliti koncesije za GJS distribucijski operater družbi, ki ima v lasti družbo, ki se ukvarja z maloprodajo in proizvodnjo elektrike ali zemeljskega plina. Gre za načela pravne in funkcionalne ločitve tržnih in reguliranih dejavnosti na področju oskrbe z elektriko in zemeljskim plinom. Direktiva sicer med ostalim določa tudi, da »...lahko države članice v splošnem gospodarskem interesu naložijo podjetjem, ki delujejo v elektroenergetskem sektorju, obveznosti javnih storitev, ...«.

Sicer pa sta za predviden odkup ključni stališče Računskega sodišča do lastništva elektrodistribucijske infrastrukture in presoja vseh deležnikov, da sedanja ureditev dolgoročno ni vzdržna.

Lep pozdrav

dr. Peter Gašperšič
minister